

Saulėta, šilčiau.
Saulė teka 5:27, leidžiasi 6:19

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAYMARKET 4-6100
Over One Million Lithuanian in The United States

VOL. LVIV

Price

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

Chicago, Ill. — Trečiadienis, Balandžio-April 5 d., 1972 m.

Kaina 15c

81

SAIGONAS TRAUKIA KARIUOMENĘ Į ŠIAURĘ

KREMLIUS NEILEIDŽIA ŠVEDIJOS ATSTOVO SU SOLZENICINO PREMIJA

MASKVA. — Viso pasaulio spauda papasakojo apie sovietų rašytojo Aleksandro Solženicino susitikimą su užsienio korespondentais. Jam šią savaitę Maskvoje turėjo būti įteikta Nobelio 1970 m. literatūros premija. Rašytojas drąsiai kalbėjo apie savo padėtį. Jį ir jo draugus nuolat sekioja žvalgybos agentai. Kada jo antroji žmona, matematikė, pradėjo gyventi su juo, ji tuoj buvo išleista iš darbo. Rašytojas dar pasirošiusius priimti Nobelio premiją iš Švedijos Mokslo Akademijos sekretoriaus, kuris buvo laukiamas Maskvoje šią savaitę. Vakar iš Stokholmo atėjo žinia, kad Sovietų Sąjunga atsisakė duoti sekretoriui dr. Ragner Gierow vizą.

Sovietų Sąjungos rašytojas Solženicinas pasikalbėjo su savo bute su vakarų korespondentais ir papasakojo jiems apie sovietų režimo akciją prieš jį patį ir jo draugus. „Aplink mane ir mano šeimą yra sutvėrta uždrausta, užnuodyta zona. Jūs, vakariečiai, negalite suprasti tokios padėties. Aš gyvenu savo tėvynėje. Aš rašau knygas apie Rusiją, tačiau man taip sunku surinkti medžiagą, lyg aš raščiau apie Polineziją“, kalbėjo Solženicinas.

Kelis kart, korespondentams paklausius kitų rimtų sovietų rašytojų pavardžių, Solženicinas purtė galvą ir jis ar jo žmona tyliai rodė korespondentams į lubas, įspėdami, kad ten gali būti įtaisyti mikrofonai.

Rašytojas nusiskundė, kad jam neleidžiama naudotis archyvais, neleidžiama samdyti pagalbinių informacinių medžiagai rinkti. Įvairiose partijose mitingose agitatoriai skleidžia apie jį šmeižtus, kad jo pavardė ne Solženicinas, bet Solženicker ar Solženicer, tuo metant įtarimą, kad jis žydų kilmės. Paskutinės jo knygos „Rugapiūtis, 1914“ nepriėmė jokia sovietų leidykla, nors jis siūlė septynioms. Tada jis išleides knygą Vakaruose.

Solženicinas papasakojo, kad Nobelio premija jam bus atiduota Maskvoje, privačiose ceremonijose, ateinantį sekmadienį. Jis pakviestų atvykti į ceremonijas kultūros ministrę Jekateriną Furcevą, žinomus mokslininkus, muzikus, artistus ir dviejų laikraščių: „Selskaja žizn“ ir „Trud“ atstovus. Ties dėl laikraščių jo nėra niekad šmeižė.

Vakar dienos „New York Times“ vedamajame sako, jog Solženicino pareiškimai spaudai buvo ne tik drąsus, bet, kiti pasakyti, kvailai neatsargūs. Jis prisipažino, kad ir jis klausio Radio Liberty programų, kurios yra trukdomos specialiu sovietų stočių. Stalino laikais jo likimas būtų aiškus — mirtis arba vergų stovyklos Sibire. Yra aišku, kad sovietų režimas bijo rašytojo ir jo moralinio autoriteto, kurį jis turi gimtojoje šalyje ir užsienyje.

Laikraštis baigia savo įžanginį sakymą, kad Solženicinas tapo simboliu vado dalies sovietų žmonių, kurie ilgisi daugiau laisvės. Jei Kremlius vadai padarys iš jo kankinį už jo atvirus žodžius, tai tuo tik dar sustiprins ir išplės jo įtaką.

Laikraštis nurodo, kad Kremlius vadų tarpe yra dvi grupės. Viena, primityvių vadų grupė norės įsikšti ir sustabdyti Nobelio premijos įteikimą, kiti, geresni žinios, kad toks šiurkštus priepaaidos veiksmas tik sustiprins įspūdį, sudarytą paties Solženicino žodžių apie jo sunkumus.

Atrodo, kad Kremlius viduje laimėjo tik primityvius vadai, ku-

IS VISO PASAULIO

ANKARA. — Turkijos prezidentas kreipėsi į visas politines partijas, reikalaujamas sustabdyti visą politinę veiklą ir leisti vyriausybei valdyti dekretais. Parlamentui pavedama greit prarasti reikalingus įstatymus, duodančius galią vyriausybei atlikti kariuomenės reikalaujamas reformas.

WASHINGTONAS. — Aukščiausias Teismas 5-2 balsais nusprendė, kad nevedė tėvai, panašiai, kaip ir netekėjusios motinos, gali gauti savo vaikus. Byla atsirado, kai Illinois gyventojas Stanley, jo draugei mirus, panorėję atsiimti iš prieglaudos tris savo vaikus. Teismas neleidė ir byla atsidūrė Aukščiausioje Teismo. Ieškova tyrimo, kad įstatymai neduoda vyrams tų pačių teisių, kaip moterims. Iš jų vaikai atimami tik įrodžius, kad jos netinka vaikus auginti. Illinois teismas atėmė jo vaikus visai nesvarstė, ar jis tinka ar netinka būti vaikų globėjui.

LONDONAS. — Britanijoje nuteisto sovietų šnipio Bingham, kuris gavo 21 m. kalėjimo, žmona yra gydoma psichiatrinėje ligoninėje. Ji pagarsėjo, kai spaudai ėmė girtis, kad ji privertė savo vyrą šnipinėti sovietų labui.

KINSASA. — Zaire valdžia praėjusius Vėlykas buvo paskelbusi darbo dieną, nes prezidentas Sese Seko susipyrko su katalikų vyskupais ir ištrėmė arkivyskupą. Kunigai sako, kad bažnyčios, nežinint valdžios draudimo, buvo pilnos žmonių.

ATENAI. — Buvęs regentas gen. Zoitakis Graikijos vyriausybės buvo paleistas į atsargą. Jis prieš dvi savaites buvo pašalintas iš regento vietos.

SANTIAGO. — Čilės parlamento sudarė 13 asmenų komisiją, kuri tyrinė, ar tikrai ITT bendrovė planavo neprileisti Allendes prie valdžios, kaip paskelbė Amerikos korespondentas Jack Anderson.

SAN JUAN. — Puerto Riccoje tūkstančiai iš Amerikos atsikrindusių jaunuolių po koncerto ir pavasario festivalio nebegali grįžti namo. Kai kuriuos apgavusios lėktuvų bendrovės, o kiti išleide pinigų maistui.

NEW YORKAS. — Michigano universiteto tyrinėjimais tarp jaunų amerikiečių parodė, kad daugiausia narkotikų sunaudoja ne studentai, kaip galvojama, bet bedarbiai jaunuoliai ar kareiviai.

rie vis dar tiki, kad grandinėmis ir priepaaidos priemonėmis galima nutildyti laisvės trokštančių balsą.

Apollo 16 įgula. Astronautai Thomas Mattingly, John Young ir Charles Duke Jr. (iš viršaus žiūrint). Jų kelionė prasideda balandžio 16 dieną.

MIRĖ DR. VLADAS RAMANAUSKAS

Clevelande antradienio rytą nuo širdies smūgio netikėtai mirė 56 metų sulaukęs Dr. Vladas Ramanauskas. Doktoras vaikams pasakė, kad jis jaučias skausmus viduriuose ir anksčiau eisias į lovą. Vakare, 9:30 PM Chicago laiku, jis dar telefonu kalbėjosi su Marquette Parke gyvenančiu vyresniu savo broliu Kostu Ramanausku. Šis nupirko doktorui bilietus į operą, kurio jis planavo atvažiuoti.

Antradienio ryte, apie 8 val., vaikai patikrino, kodėl tėvas nesikelia jam įprastu laiku. Pasirodė, kad jis jau buvo miręs. Iškvieisti gydytojai nustatė, kad jis galėjo mirti apie 6 valandą ryto.

Daktaro Ramanausko žmona su vyresne dukterimi yra Romoje. Su ja susiektą, jai pranešta nelaimė, ir trečiadienio rytą ji jau tikisi būti Clevelande ir tvarkyti laido tuves.

Ramanauskas medicinos mokslo baigė dar Lietuvoje. Clevelande jis turėjo plačią gydytojo praktiką. Ilgus metus jis buvo veiklus tautininkų partijos ir įvairių tautininkų organizacijų narys, bet paskutiniu metu iš aktyvios veiklos pasitraukė. Paskutiniai keliais metais velionis buvo veiklus lietuvių konservatorių klubo narys.

Dr. Ramanauskas bus laidojamas Clevelande.

Pasitraukė iš darbo, kad galėtų kalbėti

WASHINGTONAS. — Iš JAV Informacijos agentūros pasitraukė jos filmų ir televizijos programų direktorius Bruce Hershensohn, kuris neseniai vienoje televizijos programoje griežtai pasisakė prieš „labai naivias ir kvailas“ sen. Fulbrighto pažiūras.

B. Hershensohnas, sukvietęs spaudos konferenciją, nurodė, kad jis pats išėina iš agentūros, nenorėdamas jai pakenkti. Kaip žinoma, šiuo metu senato užsienio reikalų komitetas svarsto agentūros lėšų klausimą. Komiteto pirmininkas yra sen. Fulbrightas. Pasitraukęs pareigūnas pareiškė, kad jo žodžiai apie Fulbrightą, gal netinkami, bet visai teisingi. Senatorius yra kairysis, kuris daro Amerikai didelę žalą ir neša katastrofą kitiems. Pavadinimas jo pažiūrų „kvailomis“ buvo labai dar švelnus, pareiškė Hershensohn.

VELIAUSIOS ZINIOS

◆ Pietų Vietnamo įgula pabėgo iš vieno šiaurinio uosto, palikdama visus laivus miestą užėmusiems komunistams. Nuo-li Quang Tri miesto komunistai naudoja amfibinius tankus ir sunkiąją artileriją.

◆ Valstybės departamentas pareiškė, kad dėl šio šiaurės Vietnamo „blitzkriego“ Pietų Vietname kalta esanti ir Sovietų Sąjunga, kuri aprūpino Hanojų moderniausiais ginklais: Sam 2 priešlėktuvinėmis raketomis ir vandeniu plaukiojančiais tankais.

◆ Baltieji Rūmai paskelbė, kad šią savaitę į Maskvą važiuoja žemės ūkio sekretorius Butz. Jis tarsis su sovietų valdžia dėl Amerikos kviečių pardavimo Sovietų Sąjungai.

◆ Hanojaus ir Viet Congo atstovai Paryžiuje pareikalavo, kad kad Amerika sugrįžtų prie derybų stalo, tačiau Amerikos ambasadorius Porter atsisakė.

◆ Kubos prekybos atstovybėje, Montrealyje, sprogo bomba, sugriaudama tris kambarius ir užmušdama kubietį sargybinių.

◆ Japonijoje buvo suimtas aukštas užsienio reikalų ministerijos valdininkas, atidavęs opozicijos partijai slapto dokumentus apie japonų valdžios nuolaidas Amerikai.

BUENOS AIRES. — Argentinos užsienio reikalų ministeris Mario Gibson Barboza krisdamas nuo arklio išsilaužė koją ir kelias savaites negalės eiti pareigų.

BEIRUTAS. — Pietinis Jemenas pasiūlė savo šiauriniam kaimynui — Jemenui atitraukti nuo sienos kariuomenę ir pabaidyti sumažinti įtempimus.

Britų laikraštis atsako Fulbrightui

LONDONAS. — Britų laikraštis „The Sunday Times“, rašydams apie sen. Fulbrighto bandymus uždaryti Radio Free Europe stočių, sako, kad senatorius klysta, tvirtindamas, kad ta stotis yra šaltojo karo liekana ir trukdo santykių pagerinimui.

Stotis palaiko ir remia kancelerio Brandto rytų politiką. Jo atsisakymas išvartyti tas stotis iš Muencheno nesustabdo nei rusų nei lenkų nuo nepuolimo sutarties pasirašymo, o vokiečių-čekoslovakų sutarčiai pasirašyti trukdo ne stotis, bet 1938 metų. Dar giliau komunistų pusę į jėgą betono bunkeriai ir aukšti sargybinių bokštai, kuriuose dieną naktį budi ginkluoti kareiviai.

Siena tarp abiejų Vokietijos dalių, vakarų vokiečių vadina „zonos siena“, yra geriausiai saugojama siena bet kur pasaulyje. Šis komunistų budrumas ir įvairūs įrenginiai palengvina Vakarų Vokietijos pasienio sargybos darbą. Sargybos patruliai turi mažai darbo.

teto pirmininkas yra sen. Fulbrightas. Pasitraukęs pareigūnas pareiškė, kad jo žodžiai apie Fulbrightą, gal netinkami, bet visai teisingi. Senatorius yra kairysis, kuris daro Amerikai didelę žalą ir neša katastrofą kitiems. Pavadinimas jo pažiūrų „kvailomis“ buvo labai dar švelnus, pareiškė Hershensohn.

Radiojo stotys tik tada turėtų užsidaryti, kai Rytų Europos gyventojams nebūtų reikalo jų klausytis, kaip Čekoslovakijoje Dubčekio dienomis. Tačiau matant KGB sovietų disidentų persekiojimą ir Husako kampaniją ir intelektualinį genocidą Čekoslovakijoje, ši diena dar labai toli, rašo „The Sunday Times“.

P. VIETNAMO VADAI RUOŠIASI SAVO ŽEMĖJE DIDELIAM PRIEŠPUOLIUI

SAIGONAS. — Pietų Vietnamo kariuomenė apledo, komunistams spaudžiant, dar dvi karines stovyklas šiaurinėje provincijoje. Iki šiol komunistai užėmė 16 karinių bazių. Blogam orui užsitęsęs, Amerikos aviacija tik ribotai gali įsijungti į mušį. Tik didieji B-52 bombonešiai, kurie skrenda virš debesų, mėto šimtus tonų bombų į komunistų užimtus P. Vietnamo plotus. Jau šimtas tūkstančių civilių pabėgo iš fronto pozicijų. Komunistų radijas skelbia, kad 6,500 Saigono kareivių žuvo kovose arba pateko į nelaisvę.

Rudžiai dėkoja Čikago „Sun Times“

ČIKAGA. — Praėjusį šeštadienį „Chicago Sun Times“ įsidėjo ilgą Antano Rudžio ir Marijos Rudienės laišką „Balsai iš Lietuvos“. Laiske sakoma, kad 17,000 lietuvių drįsta turėti vilčių, nežinint persekiojimų, kad ateis prisikėlimas. Priminę Baltijos pavergimą, Čekoslovakijos prispaudimą ir Brazilskų, Kudirkos bei Simokaičių bandymus pabėgti, autoriai pagiria laikraščio straipsnį ir vedamąjį apie lietuvių petiją. Laiske sakoma, kad laisvosios radijo stotys yra vienintelis pavergtų žmonių žinių šaltinis, tačiau kvaili vyriausybės pareigūnai, kaip sen. Fulbrightas, bando sunaikinti šį paskutinį ryšį.

Laiško pabaigoje ponai Rudžiai reikalauja, kad su Amerikos laikraščių pagalba Jungtinių Tautų sekretorius išsels šį reikalą pasaulio dėmesui.

Ispanija stiprina karines jėgas

MADRIDAS. — Ispanijos kariniai sluoksniai neslepia savo nusivylimą Amerika, kuri už karines bazes Ispanijos žemėje padėjo paskolinti ispanams du pavandeninius laivus ir penkis laivus naikintuvus. Šią paskolą turi patvirtinti kongrese, kurio liberalai nepritaria tokiems Amerikos ryšiams su Franco Ispanija, vedančia kolonijinę politiką Afrikoje.

Ispanijos karinė vadovybė vis daugiau ginklų perka Prancūzijoje. Neseniai pirktą 30 Mirage-3 lėktuvų ir Alouette helikopterų. Ispanų armija įsigijo 200 prancūzų tankų, o ispanų laivų dirbtuvės gavo Prancūzijos leidimą statyti 4 prancūzų tipo Daphne modelio pavandeninius laivus, kurie bus ginkluoti prancūzų gamybos torpedomis. Savo žvalgybos laivams Ispanija perka prancūzų „Exocet“ raketą.

Ispanijos kariniai planai didelių reikšmę skiria ateities karo laivynui. Sudarytuose planuose numatoma iki šio dešimtmečio galą pastatyti 60 naujų karo laivų.

Iš Amerikos Ispanija jau yra gavusi paskolon penkis naikintuvus, vieną pavandeninį laivą, helikopterius nešiojantį 16,000 tonų laivą „Dedalo“ ir du karinio transporto laivus.

Ispanijos strategai tvirtina, kad už 10 metų Amerikos atominio skydo Europai nereikės. nes Prancūzija ir Britanija paties turės pakankamai stiprų atominį arsenalą. Prie Europos karinio stiprumo nemažai prisidės ir Ispanija.

Washingtono posėdžiavo Saugumo Taryba, svarstydama, kokiu priemonių griebtis šiais komunistų ofenzyvai sustabdyti. Baltieji Rūmai pranešė, kad prezidentas nenumato panaudoti kariuomenės jėgų. Pietų Vietname Amerikos kovos dalinių beliko tik septyni batalionai, kurie saugo dar likusias karines bazes ir sandėlius. Nežiūrint šios komunistų invazijos, amerikiečių kareivių skaičius Vietname bus toliau mažinamas. Šią savaitę jų ten yra 95,000 vyrų. Iki gegužės 1 d. Vietname turi likti tik 69,000 amerikiečių kareivių.

Prezidentas Thieu išskrido iš Saigono į Danangą patirti padėties. Jau seniai kalbama apie galimą komunistų ofenzyvą, jos jau seniai laukė karo vadai, tačiau, kai ji prasidėjo, pietų vietnamiečiai pakriko ir pradėjo bėgti. Ivisi Pietų Vietnamo kariniai ir civiliniai lėktuvai gabenai į frontą kariuomenės sustiprinimui ir iš fronto grįžta su sužeistaisiais. Karinės įstaigos skelbia, kad komunistai neteko 2,000 kareivių, tačiau apskaičiuota, kad jų šiaurinėje provincijoje yra apie 40,000.

Kartu su blogomis žiniomis iš fronto, Saigono valdžia uždraudė savo laikraščiams perspausdinti Amerikos korespondentų pranešimus. P. Vietnamo spauda gali spausdinti tik oficialius vyriausybės biuletenius.

Pagrindiniai mušiai vyksta aplink Dong Ha, Quang Tri ir Kontum miestus. Komunistai turi didelių nuostolių, tačiau jų kovingumas ir kareivių moralė yra aukštesnė už pietų vietnamiečių.

Jeigu Amerikos aviacija pradėtų vėl bombarduoti šiaurės Vietnamo taikinius, Amerikoje tas galėtų sukelti naujų politinių problemų. Didesnio masto puolimai galėtų padidinti įtampą tarp Washingtono ir Pekino. Jie galėtų pakenkti ir numatyti Nixono kelionei į Maskvą.

Sekretorius Rogers vyks į Europą

WASHINGTONAS. — Valsitybės sekretorius William Rogers gegužės mėn. pradžioje Europos septynioms Vakarų Europos šalims, kur tarsis su vyriausybėmis vadais apie prezidento Nixono kelionę į Maskvą. Rogers sustos Britanijoje, Islandijoje, Prancūzijoje, Vakarų Vokietijoje, Italijoje ir Liuksemburge. Jis dalyvaus ir Nato konferencijoj Belgijoje.

Po Maskvos vizito sekretorius Rogers susitiks NATO valstybių užsienio reikalų ministrus Bonnėje, gegužės 30 d.

NEW YORKAS. — Komunistinė Kinija atsuntė vienai Amerikos biznio bendrovei — May Lee — pakvieta dalyvauti Kantono prekybos parodoje.

AKIMIRKA IŠ CHICAGOS PREZ. SMETONOS JŪRŲ BUDŽIŲ ĮGULOS SUEIGOS
Zodį rūpimais klausimais taria j. ps. Alfonsas Alčiauskas (dešinėje).
Br. Juodelio nuotr.

Mūsų SKAUTIJA

LEIDŽIA LIETUVIŲ SKAUTŲ SĄJUNGA
REDAGUOJA SKT. BALYS VOSYLIUS

Adresas: 7120 S. Rockwell St., Chicago, Ill. 60629

IX-JI METAI

NR. 14 (365)

Pereinamasis laikotarpis jau baigėsi:

TARYBOS PIRMININKO PRANEŠIMAS

apie naujausią Pirmijos nutarimą

Papildydama ankstesnius LSS Tarybos ir LSS Tarybos Pirmijos nutarimus, LSS Tarybos Pirmija 1972 kovo mėn. korespondenciniame posėdyje Lietuvos Jūrų Skautijos skautininkų ir skautininkių Lietuvos Skautų Sąjungoje įsiregistravimo reikalu nutarė:

I. LJS-jos skautininkų ir skautininkių į LSS-gą įsiregistravimo laikotarpis (nuo LJS-jos faktinio į LSS-gą įsijungimo pradžios) nustatytas ligi 1972 gegužės 31 d.

II. Buv. LJS-jos skautininkai-ės gali įsiregistruoti ne tik per LSS Tarybos Pirmiją, bet ir tiesiog atitinkamai šakų (Seserijos, Brolijos ir Ak. Sk. Sąj.) Vadijose.

III. Visiems LJS skautininkams-ėms, įsiregistravusiems LSS-goje, pripažinti tuos skautininkų-ų laipsnius, kuriuos jie turėjo būdami LJS-goje.

IV. Buv. LJS-jos skautininkams-ėms, kaip ir kitiems buv. LJS-jos nariams, įsijungiantiems į LSS-gą:

1. pripažinti jų turimi: patyrimo laipsniai, specialybės, kiti vyresniškumo laipsniai ir garbės ženklai;

2. užskaitomi jų ištarnauti skautavimo metai, taip pat atliktų darbų, vadovavimo ir patyrimo stažas;

3. atitinkamai pripažinti jų duoti įžodžiai;

4. leidžiama pereinamoju laikui, kol nebus gyvo reikalo įsigyti kita, devėti turima uniforma.

Buv. LJS-jos skautininkams-ėms, įsijungusiems į LSS, pripažinama lygi teisė su kitais LSS-gos skautininkais-ėmis

SMARKIAI AUGANČIOS JŪRŲ SKAUTĖS

gyvina bendrą talką
Medžiaga istorijai (4)

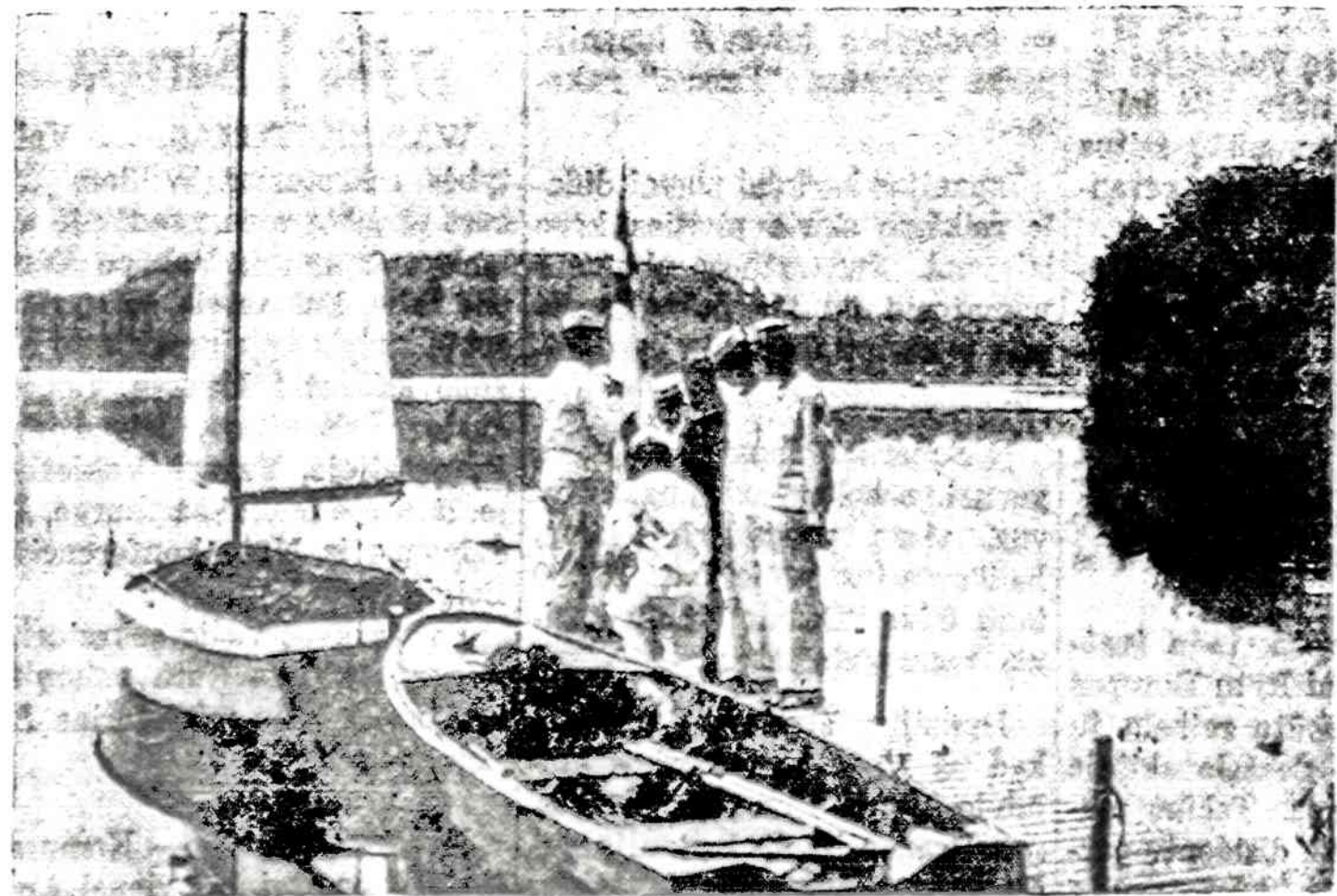
Iš Australijos atvyksta j. b. J. Jovarauskas ir įsijungia į aktyvų darbą. Jūrų budžiai Kaziuko Mugėje veda Lituanicos

dalyvauti visos LSS-gos, atitinkamai šakų dalinių, vienetų bei kitų organizacinių junginių gyvenime ir veikloje.

VI. Nustatyti, kad į LSS-gą įsijungę buv. LJS-jos skautininkai-ės LSS narių mokesčius moka pradedant jų įsijungimo metais.

VII. Šio nutarimo vykdymą prižiūri LSS Tarybos Pirmininkas ir atitinkamai Seserijos Vyriausios Skautininkė, Brolijos Vyriausios Skautininkas bei Ak. Sk. Sąj. Vadijos Pirmininkas ir savo ruožtu rajonuose — Rajonų Vada.

Budžiu
v. s. A. Saulaitis,
Liet. Skautų S-gos
Tarybos Pirmininkas

PRIE ISTORINĖS MEDŽIAGOS: IŽODIS 45 M. JUBILIEJINEJE JŪROS DIENOJE (1967 m.)
L.K. Algimanto laivo naujais vėliava buduoja žodį davęs jūrų skautas Voldemaras Endriulaitis, žodį dar davė: R. Ramanauskas, Rb. Ramanauskas, L. Zelmys, S. Vižius ir R. Daržinskas.
Br. Juodelio nuotr.

mingai pasirodymai buvo j. skautų — baletas ir vaidinimas "Vikingai Klaipėdos uoste". 1969.III.16 d. Jūrų skautė-tai paminėjo jūrų skautų įsisteigimo datą.

Ziemos metu vykusiam tundo skautiško pažangumo varžybose pirmą vietą laimėjo algimantai j. b. R. Kunstmanas ir R. Burba. J. budžiai veda Lituanicos tundo "Kaziuko Mugėje" dovanų skirstymą.

V. v. J. Jovarauskas patalpoje j. skautai pradėjo statyti 8 canoe.

Gegužės 18 Kankakee upėje — pirmoji tų metų kelionė, dalyvavo 25 asmenys. Gegužės 31 įvyko 3 dienų budžių šeimų canoe kelionė Wisconsin upė. Birželio 14-15 antroji laivų kelionė Wisconsin upė, 4 laivo nariai išlaikė plaukymo specialybes. Liepos 26-27 įvyko antroji kelionė Wisconsin upė: 10 laivelių — 26 asmenys. Trečioji budžių šeimų kelionė įvyko Darbo dienoms savaitgalį Wisconsin upė.

XX-joje Lituanicos tundo jūrų stovykloje, "Neringos" pastovyklėje stovyklavo 17 j. skautų, 12 bebrų ir 5 vadovai. Jūros Dieunos proga 6 j. skautai, 6 bebrai davė įžodį. Pastovyklės viršininku buvo j. ps. R. Kunstmanas.

Jachta "Perkūnas" ir "Vėtra" per sezoną išburiavo 80 val. j. ps. A. Alčiauskas išlaikė III — eilės jachtos vado egzaminus. 4-joje skautiško žaidimų varžybų šventėje vėl veda j. budžiai.

Baigiant 1969 metus, j. budžių įgula padidėjo 5 budžiais; šie budžiai davė įžodį: valt. A. Rekevičius, valt. R. Vidžiūnas, vair. G. Cepėnas, vair. E. Leipus, V. Čekanačiūnas.

1969 m. spalio 5 steigiamas atskiras bebrų laivas, kuriam

JŪRŲ SKAUTŲ PAVILJONAS
Toronto Kaziuko Mugėje.

Lapkričio mėn. 3 d. ps. Alf. Alčiauskas perduoda laivo vado pareigas v. v. J. Jovarauskui. Algimantėnai aplanko Great Lakes Naval Base naikintuvą "S. S. Havre". 10 algimantėnų, sulaukę amžiaus, pereina į "Prez. Smetonos" budžių įgula. L. K. Algimanto laivo vadovybė sudaro: j. ps. R. Kunstmanas — jaunesniųjų globėjas, vair. A. Siliūnas — laivūnas, valtininkai: A. Brinka, R. Burba, R. Kunstmanas ir A. Siurna.

Jachta "Perkūnas" 1968 m. išburiavo 50 val. "Vėtra" 45 val.

1969 m. sausio 5 Jaunimo Centre jūrų skautė-tai iškilmingai minėjo Klaipėdos kr. atvadavimą. Ta proga buvo padarytas filmas Čikagos lietuvių TV programai. Filmo režisierius — j. v. s. Br. Juodelis. Ypač sėk-

duodamas "Nemuno" vardas. Laivo vadu skiriamas j. ps. R. Kunstmanas, narių skaičius 20. 1970 m. vasario mėn. Jaunimo Centre įvyksta iškilmingas minėjimas Klaipėdos kr. atvadavimo. Veda Algimanto laivo vadas ps. J. Jovarauskas. 5 jauniai ir Nemuno bebrų laivo 18 bebrų davė įžodį. "Kaziuko Mugėje" budžiai sukauptė 980 dol.

Vel organizuojamos kelionės Wisconsin. Jūrų skautai-skautės stovyklauja Rako stovyklavietėje. Stovykloje įvyksta Jūros Diena.

Spalio 18 d. L. K. Algimanto laivą perima j. v. s. Br. Juodelis, pav. ps. V. Rupinskas. "Prez. Smetonos" įgulos vadu išrinktas j. b. v. v. R. Burba. Nelaimingi metai be buriavimo, nes "Perkūnas" sezono pradžioje dėl senatvės nugrįždo.

Spalio 4 d. suruošta 5-ji Čikagos skautų-čių žaidimų varžybų šventė. Veda j. v. s. Br. Juodelis ir ps. V. Rupinskas.

1971 m. sausio 17 Gage Park Field salėje minimas Klaipėdos kr. atvadavimas. Minėjime dalyvauja "Nerijos" vietininkija, j. šauliai J. S. Skyrasius vedėjas iš Toronto j. ps. A. Empakeris. Minėjimui vadovavo j. v. s. Br. Juodelis. Kaziuko Mugėje budžiai vėl "sukala" 800 dol. J. skautai davė įžodį ant povandeninio laivo denio.

"Bangpiūčio" pastovyklėje stovyklavo 30 algimantėnų.

Rugsėjo 26 d. VI skautiško žaidimų varžybų šventė vėl veda j. budžiai. Programą penktą kartą iš eilės veda j. v. s. Br. Juodelis ir ps. V. Rupinskas.

Rudenį steigiamas antras j. s. laivas "Šarūno" vardu, vadu skiriamas j. ps. A. Alčiauskas.

VEIDAI IR DARBAI

★ Jau dabar reikia apsispręsti, kur važiuosime: į Kanadą ar į Raka? Nerijos tundo vadovybė prašo tėvus, gavusius laiškus stovyklos reikalu nedelsiant užpildyti ir siųsti tutininkei to laiško atkarpą.

Nerijos tundo sesės šiemet turį dviejų stovyklų pasirinkimą:

Vienos savaitės jubiliejinę jūrų skautų-skautių stovyklą įvyks Canadoje, liepos 15-22 d., Romuvos stovyklavietėje. Joje dalyvaus jūrų skautai iš Canados, Chicago ir kitų vietovių. Stovyklos ir kelionės kaina vienai Nerijos stovyklautojai kai-

Spalio 10 d. Algimanto laivo vadovybė perima j. b. ps. J. Jovarauskas.

Abejuose laivuose yra 77, nariai.

1971 m. svarbus žygis Jachtos Fondo steigimas. Inciatorius — j. v. s. Br. Juodelis. Jam pasiseka surinkti 2,500 dol. Budžių įgula įgalioja j. v. Br. Juodelį surasti ir nupirkti vėl tinkamą pastatą. Buvo rastas "Pearson Commander 26" ir nupirktas už 4,800. Spalio 1 j. skautai su nauja jachta atlieka 3 keliones. Jachtos kapitonu (kadencija 3 metams) išrenkamas j. v. s. Br. Juodelis, pavad. j. ps. Alf. Alčiauskas.

★ Reikiu skautiška padėką j. v. s. Br. Juodeliui, suteikiamam man reikalingą medžiagą šiai trumpai Čikagos jūrų skautų veikimo apžvalgai. Jei kas buvo praleista ar užmiršta, malonu būtų, jei kas galėtų trūkumus papildyti.

Ir taip, švenčiant 50 metų jūrų veiklos sukaktį, galia tik palinkėti visiems Čikagos vienetams gražaus sugyvenimo, pasiekti naujų laimėjimų buriavime bei vandens sporte ir niekad neužmiršti iškelti jūrų skautų vimplo, kuris garbingai plevėsavio Baltijos jūroje.

Su geru vėju lieku Jūsų
j. v. s. L. Knopfmilleris
(Pabaiga)

nuos 67 doleriai. Šion stovyklon bus priimamos sesės nuo 10 metų amžiaus.

Dviejų savaitių Nerijos tundo įvyks Rako stovyklavietėje liepos 8-22 d. Joje stovyklauti galės įvairaus amžiaus sesės. Stovyklos kaina ir kitos informacijos bus praneštos artimoje ateityje.

Taip pat pranešame, kad Nerijos tundo laivų sueiga įvyks sekmdienį, balandžio 9 d., vadovų nurodytose vietose.

j. v. s. ALDONA GASNERIENĖ,
naujoji Chicago Skautininkių Draugovės draugininkė.

★ Aldona Gasnerienė — Chicago skautininkių vadė. Kovo 26 d. įvykusioje Chicago skautininkių draugovės sueigoje nau-

s. BIRUTĖ VINDASIENĖ,
ligšiolinė Chicago Skautininkių Draugovės draugininkė.

ja draugininke išrinkta j. v. s. Aldona Gasnerienė. Iki šiol vienerius metus sėkmingai draugovę vadovavo s. Birutė Vindasiene ir jos kviestoji valdyba.

★ Lituanica susirenka per Atvelykį. Lituanicos tundo tutininkas ps. S. Miknaitis praneša, kad povelykinės visų vietų sueigos įvyks nustatytu laiku sekmdienį, balandžio 9 d.

★ Trūksta medžiagos vilkių uniformoms. Amerikiečių jauniems skautams pakeitus uniformas, susidarė sunkumų gauti uniformas mūsų vilkiams. Tėvai ir skautai yra prašomi turimas nenaudojamas dėvėtas vilkių uniformas perleisti Chicago Lituanicos tuntu, pristant jas tundo tiekimo skyriaus vedėjui s. Antanui Paužuoliui, 7039 So. Maplewood, tel. 434-5714. Galima perduoti ir per vilkių draugininkus. Turintieji nenaudojamas uniformas labai prašomi nedelsiant atsiliepti į šį prašymą, kad nors laikinai būtų galima patenkinti vilkių uniformų poreiką.

★ Šv. Jurgio dieną jau apsi-rengsime vasariškai. Nerijos tundo vadovybė praneša, kad nuo šv. Jurgio dienos prasideda vasarinių uniformų dėvėjimo sezonas. Visos jūrų skautės ir ūdrytės, neturinčios vasarinių uniformų ar jas išausiusios, prašomos nedelsiant pasirūpinti naujomis. Šv. Jurgio šventėje, kuri įvyks balandžio 30 d., visos dalyvaujame pilnomis vasarinėmis uniformomis. Uniformų reikalais kreipiamasi pas ps. Irėną Regienę, 2652 W. 65th Str., tel. 476-7089.

★ Balandžio 9 — susimasty-mo sueiga. Aušros Vartų tundo skautės ruošiasi iškilmingai velykinei susimastyms sueigai, kuri įvyks sekm., balandžio 9 d. Tėvų Marijonų patalpose, 6336 S. Kilbourn Ave.

10 val. ryto, šv. Mišios Tėvų Marijonų koplyčioje. Po pamaldų sueiga, margučių konkursas ir kt. Tėvai ir svečiai maloniai kviečiami atsilankyti. Skautės renkasi 9.30 val. ryto.

SKAITYK IR KITAM PATARK SKAITYTI DEMOKRATINI DIENRAŠTĮ "NAUJIENAS"

What if we told you to cough up \$18.75 or else?

You wouldn't like it, of course. You see, one of the nice things about buying U.S. Savings Bonds is that you don't have to. That's because you happen to live in a free country where nobody forces you to do anything. Rather, your country asks that you simply consider the many advantages of Savings Bonds. First of all, if you think they're a get-rich-quick scheme, forget it. Bonds aren't for you. They only pay off in the long haul. For a quick return, there are a lot better ways to make a buck. They do pay off, however. Handsomely, as a matter of fact.

A little over 4 dollars for every 3 you invest. Plus, the privilege of buying the new 5% Freedom Shares along with your Bonds.

But these are the selfish reasons for buying Bonds. Good, but selfish.

There's one other very important reason why Americans already own over \$52 billion in Bonds.

It's called pride. It just so happens that most Americans still choose to think this is the best piece of real estate going.

If you happen to be one of these Americans who thinks there's something to this country of ours, why not buy into it. Sign up for the Payroll Savings Plan where you work. Or go to your bank. And cough up that \$18.75. Please.

Take stock in America
Buy U.S. Savings Bonds & Freedom Shares

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street

Chicago, Ill. 60608

KAIP SOVIETUOSE TEISIAMI ŽMONĖS

Vakarus pasiekė necenzuruotas Maskvos teismo protokolais nuteisiant disidentą V. K. Bukovskį

(Tęsinys)

Kaip baudžiami ligoninės pacientai

Leningrado Specialinėje Psichiatrijoje ligoninėje mačiau daktarus sistematiškai prirašant Aminasą ir Sulfasą kaip bausmės formą tvarkdams ir tarnybos personalui paskundus. Tie prirašymai sukeldavo aukštą temperatūrą iki 104 laipsnių, visame kūne išsiskandavo skausmas ir rimtą protinę depresiją.

Teisėjas: Kaltinamasis Bukovskis, nėra reikalo duoti tiek smulkus pavyzdžius. Kam tiek daug smulkmenų?

Bukovskis: Aš esu kaltinamas šmeižtu ir noriu įrodyti, jog tai, ką pasakiau per interview, nebuvo šmeižtas.

Prokuroras: Ar prisipažįsti davęs interview AP korespondentui Holger Jansenui?

Bukovskis: Taip, aš prisipažįstu.

Prokuroras: Koks buvo tikslas taip daryti?

Bukovskis: Aš norėjau, kad platį visuomenę žinotų faktus, kuriuos pranešu.

Prokuroras: Kam tai buvo reikalinga? Koks buvo tamstos tikslas?

Bukovskis: Mano tikslas yra išreikšti pačiam interview. Tenai aš pasakiau "Mūsų tikslas yra kova prieš baime, kuri yra apėmusi žmones nuo Stalino laikų, kadangi tos baimės dėka tebesitęsia iki šių laikų diktatūros, priepaudo ir suvaržymų sistema. Šioje kovoje asmeninis pavyzdys, kokį mes duodame žmonėms, turi didelę reikšmę".

Teisėjas: Ar gynyba turi kokių klausimų?

Gynybos advokatas: Duodamas vakarų korespondentams savo interview, ar turėjo tikslą daryti suversiją ir susilpninti Sovietų valdžią arba jos politinę sistemą?

Bukovskis: Nuginėja suversiją

Bukovskis: Žinoma, ne. Aš turėjau galvoje tuos žmones, savo draugus ir kitus, kurie kentė tą pačią dalį ir kuriuos galbūt būtų galima išgelbėti.

Teisėjas: Kalbėkite dėl antrojo kaltinimo punkto.

Bukovskis: Liudininką V. A. Šušpanovą aš susitikau 1970 m. pavasarį.

Kas liečia mūsų pasikalbėjimus, jie paprastai lietė religinius klausimus ir, galbūt, socialines problemas.

Aš sakiau, kad mano nuomone Sovietų Sąjungoje žodžio ir spaudos laisvės tikrai nėra, kad yra varžomos SSSR Konstitucijos piliečiams garantuotos teisės ir aš vėl pakartojau, kad tatau nebuvo priešsąsietinė agitacija ar propaganda ir kad aš tik išreiškiau savo nuomonę.

O kas dėl kopijavimo prietaisų, kurį aš tariamai prašiau Šušpanovą importuoti iš užsienio, aš atsimenu, kad tikrai jo klausiau, ar jis turėdamas užsienio reikalų negalėtų parvežti multiplikavimo mašinėlę ir jis atsakė, kad ilgą laiką jis į užsienius nebebuvo siunčiamas, dėlto to padaryti negalėtų.

Prokuroras: Kam tamstai toks prietaisas buvo reikalingas?

Bukovskis: Man būtų galėjęs būti reikalingas kai kurios rūšies medžiagai reprodukuoti.

Prokuroras: Būtent kokios rūšies,

Trys gerai nusiteikę lietuvaitės studentės, University of Michigan Ann Arbor'e, Mich., prie studentų mugės, lietuviams skirtame kambaryje išdėstyti eksponatų. Iš kairės: Rūta Kaunelytė, Birutė Kutkutė ir Marytė Norusytė.

Nuotrauka Kazio Sraugausko

Bukovskis: Jokio ypatingo dokumento aš galvoje neturėjau, tik principo... išreikšti kai kuriuos savo asmeniškus įsitikinimus arba kai kuriuos literatūros veikalus, kuriuos sunku yra gauti, kaip pav. Mandelstamo ar Achmatovos poetas.

Teisėjas: Eikite prie sekamojo kaltinimo.

Bukovskis: Trečiasis kaltinamojo akto kaltinimas yra pažeidimas, kurį aš kaltinamas, kad man jo pagalba nereikalinga, kad tas planas yra per daug rizikingas ir kad nėra nė vieno, kas sutiktų man tokį kopijavimo prietaisą atvežti. Nikitinskis... argumentavo, kad tai būtų visiškai saugu, bet aš kategoriškai atsisakiau. Po šio pasikalbėjimo Nikitinskis pasidarė man labai šaltas ir mes daugiau nesimatėme.

Bukovskis pasakė, jog turint galvoje tai, kad jo skundikas prieš nuedamas į KGB kelis mėnesius tylėjo, galima prileisti, kad jo šmugelio planą atmetus, KGB nusprendė jį kaip "netikėtą provokatorių" panaudoti kaip liudininką. Toliau Bukovskis nupasakojo apie savo susitikimą su tais dviem kareiviais geležinkelio stotyje.

1971 metų kovo mėnesį aš su draugu buvau Kursko geležinkelio stotyje. Patarnautoja mudu pasodino prie stalo, prie kurio jau sėdėjo du uniformuoti vyrai. Kaip dabar nustatyta, jiedu buvo Byshovas ir Tarasovas. Aš anksčiau niekuomet nebuvau jų matęs nei kada nors bemačiau paskui.

Man rodosi, kad aš jiems pasakiau, kad mūsų armija egzistuoja ne slopinti žmonių sąjūdžiui už ekonomines ir politines teises, bet mūsų kraštui nuo svetimų priešų ginti. Jiedu buvo nuomonės, kad būdami kareiviai jie turi vykdyti bet kokius savo viršininkų įsakymus, įskaitant ir šaudymą į minią, jei toks įsakymas bus duotas.

Aš jų paklausiau: "Įsivaizduokite, pavyzdžiui, kad sudaro situacija, kad rytų visame krašte pakyla kainos ir prasideda populiarus nepasitenkinimas ir kad tarpe demonstrantų jūs pastebite mane, su kuriuo vakarykščiai turėjote draugingą ir taikingą pasikalbėjimą. Ar jūs šautumėte į mane? "Taip" jiedu atsakė. "Ir mane užmuštumėt?" paklausiau. "Taip", atsakė jiedu, "jei būtų įsakyta".

mes persiskyrėme ir daugiau nebesimatėme.

Prokuroras: Ar jiems sakei, kad mūsų krašte nėra asmeninės laisvės?

Bukovskis: Kaip aš jau kartojau, tai yra mano įsitikinimas ir, galbūt, tai įsitikinimą aš pareiškiau tiems žmonėms... bet aš niekada nesipriešinau Sovietų sistemai kaip politinei valdžios formai, dėl to negalėjau panašiai kam nors kalbėti.

Teisėjas: Eikite prie paskutinio kaltinimo punkto.

Bukovskis: Chalidz (Valerijus, pažįstamas) 1971 m. kovo 28 d. per telefoną pakvietė mane pas jį ateiti. Kai atvykau, jo apartamente buvo Belgijos pilietis, kurio aš niekada nebuvau sutikęs, vardu Hugo Sebrechts. Tai buvo vienintelis susitikimas, kokį aš su juo turėjau. Kartu taip pat buvo Volpinas (Aleksandras, kitas pažįstamas). Tarp Sebrechtso ir Chalidzės prasidėjo diskusijos apie žmogaus Teisių Komitetą ir aš buvau vertėju. Po diskusijų aš išėjau. Sebrechtui jokių dokumentų nedaviau ir tam įrodyti aš prašiau teismo pakviesti Volpiną ir Chalidzės liudininkais, bet teismas atsisakė tai padaryti.

Liudininkų apklausinėjimas

Prokuroras: (apklausinėdamas Šušpanovą): Pabandyk at-

siminti, ką Bukovskis pasakė, kas atsakė, kad šiame krašte to-
jūsų susitikimo metu?

Šušpanovas: Taigi, jis man pasakojo, kad jis už kažką bu-
vęs padėtas į psichiatrinę ligo-
ninę.

Prokuroras: Ar Bukovskis
jus prašė, kad vykdamas į tar-
nybinę kelionę užsienin nupir-
tum jam kopijavimo įrankį?

Šušpanovas: Taip... tačiau
kiek aš pamenu, tai prasidėjo
mano paties iniciatyva. Aš jo
paklausiau, ar... samzdato me-
džiaga (namie perspausdini-
mas) yra atliekama vien tik ra-
šomosiomis mašinėlėmis, ir jis
atsakė "Taip".

Tuomet aš susidomėjau, dėl-
ko negalėtų būti vartojamas
koks nors pagerintas spausdini-
mo metodas, kaip pavyzdžiui
spausdinamoji mašina. Bukovs-

kis atsakė, kad šiame krašte to-
kios mašinos negalima gauti,
kad tokią galima pirkti tik už-
sienyje. Aš paklausiau, dėlko
jis nepaprašo jam tokią atsūsti,
kadangi jis beabejo turi ryšių
užsienyje. Bukovskis atsakė,
kad jis pats į užsienį negali ke-
liauti ir kitokių galimybių ne-
turi, pridurdamas "jūs keliau-
jate į užsienius: pabandykite to-
kią mašiną parvežti".

Nikitinskis (sekantis po Šuš-
panovo liudininkas): Bukovskis
ir aš pasižinomė dar iš aštun-
to skyriaus. Jis atvyko iš kitos
mokyklos ir iš pirmos dienos pa-
sirodė labai gabus, labai apsi-
skaitęs, geras draugas. Nieko
netrukus visi jį pamego. Jis vi-
sada buvo pasiruošęs savo drau-
gams padėti.

(Bus daugiau)

KNYGOS VAIKAMS IR JAUNIMUI

— Sek pasaką, mamytė,
apie senus laikus,
kai atvairai ir laumės
Skrajojo po laukus...

S. Petersonienė

Poezija ir pasakos yra vaikų mėgstami ne mažiau kaip žaidimai ar
kryžaitimai. Naujienose galima gauti šių perlių ir žemėčių mūsų maže-
ms bei jaunimui:

1. N. Butkienė, VELYKŲ PASAKOS, 32 psl., telpa 6 pasakos ir D.VY.
JUKES, 34 psl. su 8 apsakymais ir vaikų pasaulio. Abi gausiai ilus-
ruotos, spalvotais viršeliais, kainuoja po 1 dol.

2. Vanda Frankienė-Vaitkevičienė, ŠOKOLADINIS KISKELIS, pasaka
nažiesiems. Jūratis Eidukaitis iliustruota. Didelio formato, 24 psl., gra-
nus leidinys. \$1.50.

3. A. Giedrius, MURKLYS, 24 apsakaitės vaikams. Dail. V. Siman-
kevičiaus iliustruota, 130 psl., \$1.80.

4. Stasė Vanagaitė - Petersonienė, LAUMĖ DAUMĖ. 17 eilėraščių, kaip
pasaką, apie paslaptingą laumės Tėvų Žemę. Labai gražus leidinys.
Didelio formato, kietais viršeliais, gausiai dail. J. Kiburo iliustruota, 64
psl., \$4 dol.

5. Maironis, JAUNOJI LIETUVA, poema. 118 psl., \$1.00.

6. Alfonsas Vambutas, TRYS SAKALAI, Liet. Mokytojų s-gos premi-
tuota knyga. Joje originalūs apsakymai, padavimai, legendos, novelės. Dail.
V. Stančikaitės iliustracijos, 186 psl., kaina 2 dol.

7. Juozas Švaistas, ŠAUNUS PENKETUKAS, apsakaitės, kaip pasakos
vaikams iš jų gyvenimo, svajonių ir žygių. Iliustruota dail. Z. Sodeikienės.
Didelio formato, kietais viršeliais, puikus 77 psl. leidinys. \$3.00.

8. Jonas Valaitis, SENOVĖS LIETUVIŲ DIEVAI, mitologijos posmai.
Iliuoti padavimai, legendos ir pasakos — kaip senovės lietuviai ir žemai-
čiai bendravo su savo dievais, 54 psl., \$1.00.

Vaikai mėgsta ir nori skaityti. Dėlto iš pat mažens yra daug lengviau juos
pratinti lietuviškai skaityti ir mylėti lietuvišką knygą. Jei tėvai išbalansuo-
jaukams perkamas dovanas — pusę knygu, pusę žaislų — lietuviško auk-
ėjimo rodyklė staiga pakiltų aukštyn.

NAUJIENOS

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608.

JEIGU NEBŪTŲ SENŲJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ, NEBŪTŲ IR NAUJŲJŲ!

Prof. Vaclovo Biržiškos "Senųjų Lietuviškų Knygų Istorija" yra
veidrodis, kuriame atspindi pirmųjų lietuviškų knygų kelias.
Kietais viršeliais irisios knygos kaina yra tik \$3.00, minkšt. \$2.50.
Knyga Jums bus pasiūta, jei atsiųsite pinigų šiuo adresu:

NAUJIENOS, 1739 So. Halsted Street, Chicago 8, Illinois

GARSINKITES NAUJIENOSE

Raginkite savo apylinkę
augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka du
didelius darbus. Pirmia, jie padeda Jums pa-
siekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra,
jie padeda skurti geresnė apylinkės ben-
druomenę ir parūpina fondus namams įsigyti.
Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš
10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mė-
nesio pirmos.

6% PER ANNUM
ON SAVINGS CERTIFICATE
OF \$5,000, OR MORE
2 YEAR MATURITY

UNIVEST TAUPYMO
SASKAITOMS

Taupymo Indėlai
Apraustai iki \$20,000.

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

Isteigta 1923 metais

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose kiamas automobiliams pastatyti

Jau kuris laikas atspausdinti ir galima gauti knygų rinkoje CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJA

Alekso Ambrose knyga, aprašanti paskutinių 90 (1869-1959) metų
Chicagos lietuvių gyvenimą ir jų atliktus darbus. 664 psl. Kaina
\$8.00. Išeido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija.

Knygoje aprašyta pirmas Chicago atvažiavęs lietuvius, pirmos
lietuvių kolonijos, jų suorganizuotos šalpos draugijos, statytos baž-
nyčios, išteigti laikraščiai, kurių viso buvo 121, 41 teatro draugja, 48
pasauleitiski chorai, 9 bažnytiniai ir 314 veiklesnių žmonių biografi-
jos. Duoti dokumentuoti katalikiškų, socialistinių, laisvamaniskų ir
kitų organizacijų atlikti darbai, išteigtos mokyklos, skaityklos, ban-
kai ir kt.

Norintieji šią knygą įsigyti, prašomi parašyti čekį arba Money
Orderį

AMERIKOS LIETUVIŲ ISTORIJOS DRAUGIJOS
vardu ir pasiūti:

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

5%

PER ANNUM
PASSBOOK
ACCOUNTS

5³/₄%

PER ANNUM
\$1000 or more
certificates
1 year min.

HIGH RATES

PAID QUARTERLY AT

BRIGHTON

SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

HIGHEST RESERVES

4071 ARCHER AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS 60632

TEL.: LA 3-8248

(WEST OF CALIFORNIA AVE.)

6%

PER ANNUM
\$5000 or more
certificates
2 year min.

5¹/₂%

PER ANNUM
Investment
Bonus
certificates

Jau išėjo seniai laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.
Persiuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

Ansambliai, chorai, grupės, užsakišios 10 ar dau-
giau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant
čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS,
1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

Jie paklausė, kodėl aš manau,
kad aš būčiau demonstratorių
tarpe. Aš atsakiau jiems, kad
aš esu jau daugiau nei vieną
kartą persekiojamas už mano
įsitikinimus ir papasakojau, kad
apie mane yra žinoma Vakaruose
ir kad aš turiu pažintis su kai
kuriais užsienių koresponden-
tais.

Jiedu man nepatikėjo, tad aš
jiems parodžiau savo užrašų kny-
gutėje lapelį, kur buvo įrašyti
kai kurie užsienių koresponden-
tai. Bychovas vieną adresą išsi-
rašė ir juokaudamas pasakė, kad
jis patikrins. Aš pasiūliau, kad
jis užrašytų ir uano vardą ir
telefoną, ką jis ir padarė. Po to

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone HA 1-6100

SECOND - CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
in Chicago \$22.00 per year, \$12.00 per six months, \$7.00 per 3 months. In other USA localities \$20.00 per year, \$11.00 per six months, \$6.00 per three months; Canada \$22.00 per year; other countries \$23.00 per year.	
15 cents per copy, 15 c. on Saturday	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiestiuose:	
metams \$22.00	tris mėnesiams \$8.00
pusei metų \$12.00	vienam mėnesiui \$2.00
Kitose JAV vietose:	
metams \$20.00	tris mėnesiams \$7.00
pusei metų \$11.00	vienam mėnesiui \$3.00

NAUJINIŲ raštinė atdara kasdien, aškyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

Bandys atpiginti valdymo aparatą

Rusų okupuotoje Lietuvoje priveista nepaprastai daug kontrolierių, bet jų kontrolierių skaičiui galo nesimato. Esamiems kontrolieriams uždedamos didesnės pareigos ir jų skaičius didinamas.

Pavergtą kraštą kontroliuoja visame krašte laikomos gausios sovietų karo jėgos. Didesni sovietų armijos garnizonai laikomi šiauliuose, Marijampolėje, Alytuje, Vilniuje, Klaipėdoje ir kitur. Labai atidžiai gyventojų nuotakas seka prie sovietų šarvuotųjų, pėstininkų, aviacijos ir laivyno veikianti gausi karo žvalgyba ir policija. Kiekvieno didesnės įtampos laikotarpiu karo policija atskiria rusų karių nuo gyventojų ir uždaro juos kareivinėse. Jeigu būtų reikalo, šarvuotieji tuojau paleisti nepatenkintiems malšinti.

Be karo policijos lietuvių seka rusų vidaus reikalų ministerijai priklausantieji čekistai. Jie palaiko susisiekimą su Maskva ir kiekvieną valandą informuoja imperijos sostinė apie krašto gyventojų nuotakas. Rusams labai daug šioje srityje padeda Lietuvos komunistų partijos nariai. Jie taip pat praneša centrui gyventojų nuotakas ir yra pasiryžę imtis ginklo ir padėti rusams pirminti savo valią. Prie kontrolierių reikia priskirti kiekvieną valstybės tarnautoją, dirbantį atsakomąją darbą bet kurioje tarnyboje.

Bet šių kontrolierių rusams neužteko pokario metais, neužtenka ir šiandien, nors ten jau "įvestas socializmas" ir pradėti dėti "komunistinės statybos" pagrindai. Lietuvoje skelbiami dideli planai, o radijas kalba apie "laimėjimus", bet kai praeina apšvaigimas, tai tada pripažįstama, kad sėkmingai rusams pieną pristatinę tik tai 141 ūkis, o visi kiti ūkiai neatidavė rusams viso pieno ir riebalų. Be to, namų statyba žymiai pabrango. Naujai rusų paskirti kontrolieriai turi įkurti, kodėl "komunistinėje santvarkoje", kur nėra jokios konkurencijos, galėtų taip pabrangti kaimiečiams reikalingų gyvenviečių statyba.

Vilniuje leidžiamas komunistų partijos ir rusų pirmosios "tarybinės" vyriausybės organas rado reikalo tuo klausimu įspėti kraštą. Be visos eilės kontrolieriams primetamų pareigų, Tiesos redaktorius dar šitaip rašo:

"Dideli uždaviniai liaudies kontrolieriams iškili ir stiprinant kovą už socialistinės nuosavybės apsaugą. Niekas liaudies kontrolei nekelia uždavinio, kad

ČIKAGOS ALTOS SUSIRINKIMAS

Kovo 24 dieną Altos patalose įvyko Čikagos Lietuvių Tarybos susirinkimas, kuriam pirmą kartą dalyvavo ir kiti.

Prieš minėjimą buvo išsiuntinėta apie 2,000 laiškų. Čia ir vėl paaikšėjo, kad kartoteka minėjimo darbus ir jo rezultatus. J. Pakalka priminė, kad pas merą Daley buvo lietuvių delegacija, kuri jam ir jo žmonai padovanojo Sibiro lietuvių maldaknyges, kuriomis mes ras labai domėjosi. Mero įstai-gas buvo žadėjusi atsiųsti i minėjimą nors telegramą, nes meras pats dalyvauti negalėjęs, tačiau telegramas nesu-laukta, galimas daiktas, dėl

ji tik gaudytų liaudies turto grobstytojus. Tai kitų organų funkcija. Tačiau liaudies kontrolieriai turi išaiškinti tas priežastis, kurios atveria galimybes nesąžiningiems žmonėms grobstyti socialistinę nuosavybę, ir užkirsti joms kelią. Daug čia gali nuveikti liaudies kontrolės grupės. Penkmečio plano uždutys bus įvykdytos sėkmingai, jei bus darnus ir valdymo aparatas. Todėl labai svarbu tobulinti jo darbą. Bet dar neretai šis uždavinys suprantamas labai vienašališkai ir siaurai — kaip etatų mažinimas. Suprantama, reikia rūpintis atpiginti valdymo aparatą". (Tiesa, 1972 m. kovo 29 d., 1 psl.).

Vadinamą "liaudies kontrolierių" veiklą kontroliuoja komunistų partijos centro komitetas. Kontrolieriai privalo pranešti centro komitetui kiekvieną pastebėtą vagystę ir prasilenkimą su įstatymais, bet kontrolieriai neturi teisės kelti bylos ar traukti atsakomybės nusikaltėlius. Centro komitetas nusprendžia, kada nusikaltėlius traukti teisman ir bausti. "Liaudies kontrolieriams" bandoma pirminti atsakomybę už nepaprastai brangų krašto valdymo aparatą, bet kiekvieną valstybės tarnautoją samdo partijos centro skirti žmonės. Be centro žinios plaukas negali nukristi nuo galvos, o dabar kontrolieriams nori pirminti atsakomybę už nepaprastai brangų valdymo aparatą.

Kolchozų ir dirbtuvėlių sandėlius "tarybinėje" Lietuvoje saugo rusų atsiųsti ir komunistų patvirtinti direktoriai, samdomi sargai ir kitoki pareigūnai, bet jie nepajėgia apsaugoti valstybės turto nuo grobstytojų. Valstybės turto sauga ir gina eibės policininkų, prokurorų, komunistų partijos narių ir slapta po Lietuvą zujantių įvairių Maskvos agentų. Bet visi šie komunistų atvežti žmonės valstybės turto neapsaugo. Juo daugiau sargų ir saugotojų, tuo daugiau turto dingsta. Dingsta todėl, kad jie vagia patys komunistai. Jie prisivagia geriausio maisto, geriausius drabužius, pasiima geriausius butus. Krašte jie ruošia didžiausias išertuves ir vašina iš Rusijos gilumos atvažiavusius giminaučius. Jie grobsto valstybės turtą, nes jaučiasi pilnas krašto šeimininkais. "Tarybinė" policija grobstytojų nesučiumpa. Atsirado reikalas į grobstytojų gaudymą įkinkyti "liaudies kontrolierius", partijos centro komiteto kontroliuojamus. Iš anksto galime pasakyti, kad didžiausių grobstytojų kontrolieriai nesučiups, nes varnas varnui niekad akies nekierio. Galės būti nubastas vienas kitas nekaltas žmogus, bet centro komitetas dabos, kad kontrolieriai neužkabintų nė vieno įtakingesnio partijos nario.

goje ir apylinkėse įvyko keturi mažesni minėjimai. Kalbėdamas apie patį minėjimą pirminkas nurodė, kad atsiliepi-mų būta įvairių. Vieni gyrė, kad jis ruoštas miesto centre, kiti dėl tos pačios priežasties peikė, ypač marketparkiečiai, įpratę pėsčiomis į minėjimą ateiti. Vienuis programa pasirodžiusi per ilgą, kitiems — labai gera. Kaip paprastai, vertinimų būta įvairių.

Toliau pirminkas J. Pakalka priminė, kad šį kartą minėjime dalyvavo nemažas jaunimo skaičius. Nemokamų bilietų buvo išdalinta: 173 — skautams, 15 — ateitininkams, Pedagoginiam institutui — 45, neolituams — 20, Donelaičio mokyklai — 91, Aukštesniajai Lituanistinei — 116, Cicero mokyklai — 50, Margučio jaunimo grupei — 25. Dar buvo pigiai parduota 110 bilietų skautams, gavo bilietus ir chorų dalyviai bei minėjimo darbininkai. Įvairiems politikams ir kitų tautybių svečiams išdalinta 14 bilietų.

Išdavininkas Vladas Šoliūnas išdalino savo apyskaitą raštu. Iš jos matosi, kad šiais metais aukotojai laisvinimo darbams Čikagoje sudėjo 7888 dolerius. Pats koncertas finansine prasme neapsimokėjo, nes įvairių išlaidų buvo 4668 dol., o pajamų iš parduotų bilietų gauta tik 4297 dol. Reikia, neskaitytant surinktų minėjime ar prieš jį aukų, pats koncertas davė nepriekšingą — 370 dol.

Diskusijoje tarybos nariai irgi pareiškė įvairių nuomonių. Vieni įrodinėjo, kad ateityje reikia vengti ruošti minėjimus brangiose "žydų" salėse, o reikia pasitenkinti, kad ir mažesnėmis, savomis salėmis. Kiti aiškino, kad minėjimų tikslas nėra vien pinigų surinkimas ar dideli pelnai, bet ir reprezentacija amerikiečių visuomenėje ir spaudoje. Jau seniai apie Vasario 16 d. minėjimus Čikagoje nebuvo tokių ilgų, išsamių spaudos atsiliepimų, kaip po šio minėjimo. Pridedant dar gausų jaunimo suvarymą į minėjimą, jis laikytinas labai pavykusi.

Išdiskutavus įvairius praėjusio minėjimo privalumus ir trūkumus, klausimas buvo paliktas ateities valdybų nužiūrai. Dauguma dalyvių reikėjo nuomone, kad bent reikartais vertėtų suruošti ir iškilmingesnius minėjimus centre.

Nauja Čikagos Altos valdyba bus renkama balandžio 9 d. tarybos šaukiamoje Čikagos organizacijų konferencijoje, kuri įvyks Pakel banko patalose. Prieš tą konferenciją iš-

LIETUVIŲ MALDOS DEMONSTRACIJA

Balandžio 1 d. 12 val. Čikagos miesto centre prie Civic Centro įvyko protesto demonstracija, kuri buvo pavadinta Maldos demonstracija.

Maldos demonstraciją trumpa kalbele atidarė jėzuitas kunigas Gediminas Kijauskas ir programai vesti pakvietė Karilė Valaitienę. Kalbėjo vyskupas Vincentas Brizgys, trumpai peržvelgdamas rusų "gekalbos darbelius", ypač pabrėždamas tikinčiųjų persekiojimą ir jų kancijų pasauliui pasiskelbimą.

Po to visa minia sugiedojė religinį himną "Dievas mūsų prieglauda ir stiprybė". Dar trumpai kalbėjo (gal tiksliau bus meldėsi) evangelikų reformų kunigas Povilas Dylis ir kunigas Gediminas Kijauskas. Karilė Valaitienė perskaitė, rodos, kongresmano Pucinskio ir ukrainiečių atsiųstus lietuvių raštus. Kelios tautiniai rūbais apsirengusios mergaitės perskaitė Sibire lietuvių paraištas maldes.

Peticiją reprezentavo Algis Jasaitis, Jurgis Bradūnas, Gražina Vindašytė, Vytautas Narutis ir Giedrė Čepaitė. Peticiją perskaitė Rimas Černius.

Maldos demonstracija buvo užbaigta Lietuvos himnu.

Tribūnoje, be kitų vėliavų, buvo ir Latvijos vėliava. Taip pat lietuviams reikė simpatijas ir kubiečiai, nešiodami didelį plakatą su nukreiptu prieš komunistus šūkiu. Dalyvių galėjo būti apie 1200 asmenų. Plakatus su įvairiais patriotiniais ir religiniais šūkiais prieš Lietuvos pavergėjus — rusus buvo kelios dešimtys. Vienas iš jų gana originalus. Retežiais supančiotas ir per visą kūną suraizgytas vyras stovėjo su dideliu plakatu, kuriame reikštas protestas dėl persekiojimo tikinčiųjų krikščionių, žydų ir kitų. Viršuje plakate kryžius ir Kristaus paveikslas. Tribūnoje ant didoko kryžiaus prikaltas Lietuvos vėliava ir šalia didelis juodas kaspinas. Beje, kelis žodžius tarė ir kandidatuoją į kongresmanus Kolman. Pravarstu rengėjams ir kalbėtojams padėkoti už neilgas kalbas.

do globėjai buvo įpareigoti padaryti išdo ir turto reviziją. Susirinkimas išsiskirstė, padėmingesnius minėjimus centre. Nauja Čikagos Altos valdyba bus renkama balandžio 9 d. tarybos šaukiamoje Čikagos organizacijų konferencijoje, kuri įvyks Pakel banko patalose. Prieš tą konferenciją iš-

Visa programa vyko anglų kalba. Tik religinė dalis ir tautinis himnas buvo atliktas lietuviškai. (Šių demonstracijų trumpą ištraukėlę teko matyti televizijos 7 kanale).

Čia gal bus ne pro šalį suminėti kai kurias nuostatas pas-tabas dėl surengtos demon-stracijos.

1. Vos vyskupui Brizgiui baigus kalbėti, iš kažkur tribūnoje atsiradęs jaunas vyrukas (ciceriškis Šumanas) per mikrofoną pradėjo reikauti, kad visi privalų klaupstis. Iš karto dar niekas nesiklaupė, bet po trumpos valandėlės, vienam kitam atsiklaupus, klaupėsi tri-būnoje stovėję keli kunigai, klaupėsi ir visi dalyviai. Šalia klaupdamosi senutė tarė: "Kaž koks vaikas įsakinėja klaupstis ir visi klaupiasi. Tur būt, nori išjuokti vyskupą ir kunigus". Kitas senovo amžiaus vyras keldamasis sakė: "O Dieve, kam tas reikalinga. Atsiklaup-ti dar šiaip taip atsiklaupiau, bet atsiklėmas man jau baisiai skausmingas ir vargingas". Na, ir iš tiesų ant šlapio ir šalto ce-mentinio grindinio klūpyti žmonės, tai jau nei šis, nei tas.

2. Lietuvoje pritrūkę kanti-rybės mūsų sesės ir broliai, rizikuodami gyvybėmis ar Sibi-ro tremtimi, net per 17,000 pa-dėjo savo parašus, protestuo-dami prieš jų religinių įsitiki-nimų varžymą ir kunigų tik už katekizmo mokymo baudimą. Mes čia gyvendami vadinamo-je antroje lietuvių sostinėje Čikagoje į Maldos demonstra-ciją susirenkame vos 1000 as-menų. Gėda! Bet iš kitos pu-buvo kelios dešimtys. Vienas iš jų gana originalus. Retežiais supančiotas ir per visą kūną suraizgytas vyras stovėjo su dideliu plakatu, kuriame reikštas protestas dėl persekiojimo tikinčiųjų krikščionių, žydų ir kitų. Viršuje plakate kryžius ir Kristaus paveikslas. Tribūnoje ant didoko kryžiaus pri-kaltas Lietuvos vėliava ir šalia didelis juodas kaspinas. Beje, kelis žodžius tarė ir kandida-tuoją į kongresmanus Kol-man. Pravarstu rengėjams ir kalbėtojams padėkoti už neil-gas kalbas.

do globėjai buvo įpareigoti pa-daryti išdo ir turto reviziją. Susirinkimas išsiskirstė, pa-dėmingesnius minėjimus centre.

Nauja Čikagos Altos valdyba bus renkama balandžio 9 d. tarybos šaukiamoje Čikagos organizacijų konferencijoje, kuri įvyks Pakel banko patalose. Prieš tą konferenciją iš-

SKAITYK PATS IR PARAGING KITOS SKAITYTI NAUJIENAS

Narys

Narys

Narys

Narys

Narys

Narys

Narys

Narys

Narys

Narys

Narys

Narys

Narys

Narys

Narys

Narys

Narys

Narys

Narys

Narys

Narys

Narys

Narys

Narys

Narys

Narys

Narys

Narys

Narys

Narys

Narys

Narys

Narys

Narys

Narys

Narys

Narys

Narys

Narys

Narys

Narys

Narys

Narys

Narys

Narys

Narys

Narys

Narys

Narys

Narys

Narys

Narys

Narys

Narys

Narys

Narys

Narys

Narys

Narys

Narys

Narys

Narys

Narys

NORIMANTAS DAUJOTAS LIETUVA MASKVOS VERGIJOJE

16

Tik pagalvokite, tuos pinigus atvežė 7 vyrai per naktį vargsta be miego banko laukiamajame kambaryje, o rytojaus dieną, grįždami į Vilkauskį, jie tuos pinigus vėl pasiima ir važiuoja labai skubėdami atgal. Mes gi, nenorėdami sau darbo užsi-krauti, atvežtuosius pinigus netikriname, o tik uždaroje piniginių maišelių savo sandėlin ir rytojaus dieną įdienojus tuos pačius maišelius su pinigais atiduodame juos atvežusiems vyrams.

Svarbu paminėti, kad visi piniginiai transportai iš Maskvos ir iš vietinių skyrių Kauną pasiekdavo nakties metu, maždaug tarp antros ir penktos valandos ryto. Kadangi aš, turėdamas vieną iš trijų centri-nio sandėlio raktų, visad turėjau prie tų pinigų priėmimo ir išsiuntimo dalyvauti, tad iš darbo trumpam grįždavau namo tik apie 5:30 val. ryto. Porą valandų pamiego-jęs, aštuntą val. ryto turėdavau skubėti į banką: reikėjo labai saugotis pavėlavimų.

VORAI PAVERTAME KRASTE
TINKLUS REZGE

Per dienų dienas ir naktis dirbant rusų bolševikiniais metodais aprašomą darbą, žmogus tampa kažkokiu automatu — robo-tu. Galva nuo persidirbimo aptingo, svai-go ir sunku buvo galvoti. Aš daugiau, ai-

kad dar galėjau galvoti bent kiek, kiek reikėjo man pavestą darbą atlikti. Pra-džioje pynei mintys ir klausimai: "Už ką? Kodėl jie mus taip kankina?" Gyvenimas sunkėjo ir blogėjo beveik kasdieną. Užsienio spaudos balsas jau nebebuvo girdimas: nebebuvo išleidžiami jokie vakarų Euro-pos laikraščiai. Radijas... Radijo iš Va-karų pranešamas žinias vienas kitas nu-girdavo. Bet tos žinios tik slapta buvo drąsesniųjų lietuvių pasiklausomos. Buvo viskas uždrausta. Ir tų gandonesių jau be-veik nebesutikdavome. Tačiau Maskva ne-pagailėjo pavergtam kraštui vorų, kurie ėjo politikadavų ir komisarių pareigas mūsų krašte. Jie buvo stalininės — lenininės "religijos" dvasiškiai. Jie viską žinojo. Nie-kados "neklėjo". Tie vorai apžėgę savo voratinklį mūsų banko kiekvieną skyrelį. O mes tebuvo tik tos, į voratinklį įspai-niojusios zvimbiančios muselės.

Iš visų banko tarnautojų kadro skyrius pareikalavo užpildyti visiems išdalin-tas anketas — klausimų ir atsakymų blan-kus. Reikalauta griežtai laikytis taisybės. Pagauti meluoją būsią tuoj suimti ir... su-diev, mielas krašte ir šeima! Reikėjo ap-rašyti, kiek ir kokį turėjau anksčiau, ir kiek dabar. Nurodyti turimą nuosavy-bę, judomą ir nejudomą turtą, pasaulė-žvalgą, ką ir kur veikė, kokiose organi-zacijose bei draugijose dirbai per 22-juo metus? Ar turi užsienyje giminių, kur? Ar esi gyvenęs užsienyje ir kokiose valsty-bėse? Ar susirašinėji arba ar bandai susi-rašyti su jais?

Mums buvo aišku, ko siekia NKVD slaptoji tarnyba. Tomis anketomis buvo siekiama sužinoti kiekvieno tarnautojo praeitį. Tokias anketas pildydavome be-veik periodiškai. Reikalaujama buvo 6-šių nuotraukų. Esą, jos reikalingos kadru skyriui...

Bolševikai į mus žiūrėjo pro savo žiūroną ir matė mums nacių, fašistų ir kontrrevoliucionierių, sabotažnikus. Ieš-kojo progos tik prisikabinti. Anketas už-pildydavome labai atsargiai. Ir daugelis mūsų darė pagrindinę klaidą: stengėsi į klausimus atsakyti su padoraus lietuvių sąžinės atsakomybe. Kaip kunigui per iš-pažintį... Nuolatiniai tų anketų užpildy-mo pakartojimai buvo reikalingi tam, kad mes, lietuviai, padarytume kur klaidą. Ne visi tai suprato.

Ką jautė, ką išgyveno kiti — nežinau. Bet buvę policijos pareigūnai, šauliai, ka-riskiai ir turtingesnieji iš proto kraustėsi. Tokie žmonės rusams bolševikams buvo nusikaltėliai. Dažniausiai jie skundėsi ir baiminosi dėl savo praeities: politinių pa-žiūrų, dėl savo turėto turto, kokio ūkelio, dvarelio ar namelio. Su vienu kitu teko ir man pasikalbėti. Jie man pavydėdavo, sa-kydami:

"Draugui gerai: neturi jokio turto — judomo ir nejudomo, be to, kiek žinoma, nepriklausė jokiai politinei partijai. Per-daug netaupė. "ant platesnės kojos" gy-vena!..."

Teisybę patsakius... pinigai prie ma-nęs nesiklijavo: visad bėpinigis, plikis. O

skolų ir aš turėjau. Tiems, kurie turėjo skolų, o ne santaupų ar nejudamo turto, buvo prie bolševikų lyg ir geriau. Vadinasi, proletaras...

Mes labai tūžome dėl nepabaigiamo poli-tinio švietimo, "polit - učiobos". Sakysim, dienos metu, pačiame darbo įkaršty, ateina politadavos: vienas rusas, kitas — žydėlis. Ir kalba, kalba apie leninizmą, stalinizmą, komunizmą didžiulius poli-tinius ir ekonominius pranašumus. Na, niekad neužmiršdavo pagarbinti "tėvo" Stalino ir kitų Maskvoj gyvenančių raudonųjų šventųjų. Jie nuosirdžiai stengėsi mus įtikinti, kad marksizmas - leninizmas - sta-linizmas yra visų mokslų didžiausias moks-las! Be to, pabrėždavo, kad ateity nebe-bus jokių tautų pasaulių, kitų valstybių, o tik liksianti vien sovietų sąjunga — Mas-kvos komunistų partijos valdoma raudon-joji imperija. Toliau tie politadavai pa-brėždavo, kad šioje imperijoje bus varto-jama tik rusų kalba...

Kiek atsimenu, jie sakydavo: "Čiob poznat sovietiskuju kulturu ir vi-soko — naučio techničeskija dostiženija, vse narodny mira dolžny izučat russkij jazyk, jazyk budaščevu vseh narodov. Sovremennio isčeznut vse narody ir gosudarstva v mire, sovremennem takže iščez-nut vsie jazyki mira, no ostanetsia iedinst-vennyj russkij jazyk — jazyk naučio lite-raturnyj, jazyk vsevirnyj. Ostanetsia tol-ko odno vsemirnoe gosudarstvo: velykij sovietiskij sojuz!"

P. SILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTA
Aparatāi - Protezai, Med. Bar-
dazai, Speciāli pagatiba koloim
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8 Sešstadieniais 9-1
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 6062
Telef.: P.Rospect 6-5084

21. Alfonsas Tyrulius, METU VIN
22. Jonas Valaityis, SENOVES LIE
3 psl. \$1.00.
24. Adomas Jasas, BŪK PALAIMI
Noredami įsigyti šias ar kitas k
raštinę arba užsakyti paštų, pridedan
N A U J I
1739 So. Halsted St

GIAL. Lyrikos rinktinė, 180 psl. \$3.00
 TUVIŲ DIEVAI. Mitologijos posmai.
 ANTAS. Poezija, 115 psl. \$3.00.
 mygas, prašome atsilankyti į Naujienu
 čekį ar piniginį orderį.
 E N O S,
 , Chicago, Ill. 60608

Nuliūde lieka:
Vyrsas, sūnus,

duktē, broļiai, seserys, giminės.

649 EAST 162nd ST.
South Holland, Illinois

Phone COMmodore 4-2228

5 - NAUJENOS, CHICAGO 8, ILL. - WEDNESDAY, APRIL 5, 1972

BRANGI SVEIKATA

"Revoliucija" ligoninėse skaitoma nebeisvengiama

Per praėjusius 5 metus atlyginimas už ligoninių patarnavimą JAV-bėse pakilo 95 procentais. Net pats Amerikos Ligoninių Sąjungos (A.H.A.) direktorius Kenneth Williamson, pradėjęs "drąsiai kalbėti apie Amerikos sveikatos globos revoliuciją", praneša Chicago Tribune atstovė Louise Hutchinson iš Washingtono.

A. H. A., kuri apima 7,126 ligonines, indosavo bilias pasiūlymą, kuri Kongresui įteikė atst. Al. Ulman (D. Ore.), siekiant \$6 milijonais pakelti federalines ligoninėms išlaidas.

Ligoninės esančios didelis biznis ir didžiojoje nepelnin-gas. 1970 metais, pasak federalinį raportą ligoninių turtas siekė art. \$36.1 milijonų, tu-rėjo 1.62 milijonus lovų ir per metus priėmė 31.8 milijonus žmonių, be to, aptarnavo 181 milijonų besilankančių paci-entų. Išlaidos siekė \$25.5 bilijonus; vien algoms išleista \$16 bilijonų.

Williamson spėja, kad ligo-ninių išlaidos per ateinančius metus vis kils tarp 12 ir 16 nuo šimčių kasmet. Brangimas vėl

1972 m. kovo mėn. 18 dieną Detroito 5-ųjų Centro valdybos darbininkai. Iš kairės sėdi: M. Vitkus, V. Išganaitis, V. Tamošius, S. Cecevičienė, L. Mingelienė. Sta- tūs: V. Simutis, B. Selenienė, S. Bernatavičius, S. Kaunelienė, K. Milkovalis, E. Kutkienė, A. Budreckas. Trečioji eilė: J. Svoba, P. Padvaikas, A. Grinius, V. Mingela. Ketvirtoji eilė: G. Karosas, V. Selenis, R. Selenis, J. Baublys ir J. Šostakas.

Nuotrauka K. Sragausko

prasidės kai tik bus nuimti pre- zidento Nixono įvesti kainų kė- limo suvaržymai.

MEDICARE, MEDICAID

Kuo skiriasi dvi sveikatos globos rūšys — Medicare ir Me- dicaid? Į šį daugelio keliamą

klausimą atsako Social Securi- ty administracija:

Abidvi šios programos yra Social Security Act (įstatymo) dalys, kurių pirmoji yra tva- koma Social Security Adminis- tracijos, o antroji arba Medi- caid yra tvarkoma vietinių lab- daros įstaigų. Šiaip kaip Medi- care taip Medicaid padeda žmo- nės apmokėti medicinos sąs- kaitas.

Medicare apima visus žmo- nes, sulaukusius 65 metų am- žiaus, nepaisant jų pajamų.

Medicaid yra tik žemų paja- mų ir neišgalintiems žmonėms, tokiems kaip seno amžiaus (virš 65 metų), akliems, luo- šiams ir šeimoms su šolpiamais vaikais.

Medicare yra sveikatos ap- draudos programa, finansuoja- ma pačių dirbančiųjų atskaity- mai iš jų uždarbio. Medicaid apmoka medicinos ir ligoninės sąskaitas tos programos ap- draustiems asmenims.

Medicaid gi yra pagalbos (pašalpos) planas, išlaikomas federaliniais, valstybiniais ir lakoliniais mokesčiais. Medi- caid apmoka sąskaitas tik pa- rinktiems asmenims.

Mokesčiai suėda 25 — 30% uždarbio

Pajamų (uždarbio) mokes- čiai, pardavimo mokesčiai (sa- les tax), gazolino mokesčiai, nuosavybės mokesčiai, Social Security mokesčiai, cigarečių, degtinės mokesčiai ir kt. atima iš čikagiečių mažiausiai ketvir- tadali (25%) uždarbio, o jei viengungis, be šeimos, tai ir 30%.

Pavyzdžiui, vedęs, turįs pora vaikų ir gyvenantis mažame nuosavame bungalove Chicago šiaurvakarių priemiestyje, už- dirbantis po \$9,999 metams, išmoka per metus mokesčių \$2,427; bet už savo naudoja- mąjį turtą (bungalov) įvertin- tą \$8,000, moka (po naujausio nuosavybės mokesčių pakėli- mo) dar \$628.

Nevedusiam dar blogiau. Viengungis, uždirbantis tą pačią sumą ir gyvenantis panašia- me name, moka \$3,097, tai yra visą savo metinių pajamų treč- dalį.

• Bijok šunies iš prieškio, arklio iš užpakalio, o blogo žmo- gaus iš visų pusių.

Retaplaukis smailiaūsis Visus aprasko drūčiai.

(Akėčios)

Šimtakojis Nuo kalno kaparstojas

(Akėčios)

TRUMPAI

— Akt. Laimos Rastenytės ir kompoz. Dariaus Lapinsko plokštelės "Sek pasaką" prista- tymas visuomenei įvyks balan-

džio 9 d. 2 val. raugo patalpose. Bus pokalbiai teatro klausimai ir kavutė. Pristatymą ir popietę ruošia Literatūros ir meno draugija "Satrija".

— Jaunimo Kongreso atsto- vai iš Brazilijos, Argentinos ir Urugvajaus valstybių pakils specialiu lėktuvu birželio 27 d. Kartu skris ir estų jaunimo ekskursija. Šių vasarą estų jaunimas turi savo kongresą Toronto mieste.

— Aušrinė Karatytė iš Mar- quette parko apylinkės Illinois universiteto studentė, padeda redaguoti Jaunimo Kongreso žiniaraštį.

— Inž. Vytautas Jasinevičius pakviestas į Jaunimo Kongre- so Vakarinių pareigūnų komi- siją ir apsiėmė tvarkyti šokių programas bei reikalus. Kom- isijos pirm. yra Gediminas Kazėnas, praeitais metais va- dovavęs Chicago Lietuvos Ope- rai.

— Little Village Kiwanis klubo susirinkime kalbėjo stu- dentų organizacijos Young American for Freedom Illinois valstijos pirm. William Men- caraw. Jį pakvietė ir susirin- kimui pristatė to klubo valdy- bos narys Vincas Kačinskas. Prelegentas supažindino susir- inkusius su ta prieškomunisti- ne studentų, jaunimo ir jų rė- mėjų organizacija bei atliktais darbais 11 metų laikotarpyje. Pabrėžė solidarumą pavergtų jų tautų žmonėms. Praeitais metais YAF Chicago skyrė atstovai dalyvavo pavargtųjų tautų parade. Šiemet organi- zacija dalyvaus ir kitose vieto- se, jei tik bus kviečiami. YAF skyrė savo susirinkimuose Pavergtųjų Tautų savaitės pro- ga suruošė atitinkamas progra- mas. Susirinkime dalyvavo klubo valdybos nariai — Adol- fas Baliūnas, Metropolitan banko viceprez., ir Kazimieras Oksas. Mutual Fed. Taupymo ir skolinimo b-vės viceprez.

— I.B. Vidurio Vakarų Apy- gardos valdyba balandžio 22 — 23 dienomis Gage parko

Valdyba

— BIZNIERIAI, KURIE GARSINASI "NAUJIENOSE" — TURI GERIAUSIĄ PASISEKIMĄ BIZNYJE

Janet Suzman, vaidinusi cerą Nikolajaus žmoną filme "Nicholas and Alexandra", yra nominuota geriausios aktorės "Oscarui" gauti.

FURNITURE AND FIXTURES

Rakandai ir įrenginiai

PARDUODAMI IS MODELINIŲ NAMŲ BALDAI 40% iki 50% nuolaida. Galima pirkti aliumis ir išsmoketina. Aptarnauja lietuviai.

SOUTHWEST FURNITURE CO. TEL. GR 6-4421 6200 So. WESTERN AVE.

ROOMS WANTED

Ieško Kambarių

LIETUVIS PENSININKAS ieško kam- bario ramiam name Marquette Parko apylinkėje. Tel. LA 3-8248.

Field House salėje ruošia sim- poziumą lietuvių išlikimo reikalais. Pagrindinės numatytos trys temos: šeima, mokykla ir Bendruomenė. Pas- kaitininkus įsipaigojo su- rastį pirm. J. Jasaitis ir vice- pirm. švietimo reikalams A. Juškevičius. Visuomenė malo niai kviečiama atsilankyti.

— Dr. Vincas Natkevičius, Vasario 16-los gimnazijos di- rektorius, praėitą savaitę bu- vo atsilankęs Naujienose ir pa- pasakojo apie lietuvių nuotai- kas Vokietijoje. Balandžio 7 dieną, penktadienį, 7:30 val. vakaro, jezuitų centre Dr. Na- tkevičius padarys platesnį pranešimą Vasario 16-los gimna- zijos rėmėjams. Susidomėju- sieji kviečiami atvykti.

— Per senesniais pagalbą į jauniesniojo dvasios sveikatą, — 344 Alvedo radiojo paskaita šį ketvirtadienį, balandžio 6 d., 11 val. ryto Sophie Barcus Radiojo Seimos valandoj.

— Dviejų gydytojų iliustruo- ti pranešimai ir Alvedo jau nu- pirkty 22 butų pagyvenusiems lietuviams namų reikalai nuo 5 val. p. p. Jaunimo Centre, šį šeštadienį, balandžio 8 d. Dr. L. Seibutis praneš apie prostas- tos vėžį. J. Adomavičius — apie artroito tvarkymą. Užkan- da. Visi kviečiami.

— Sol. Juzė Kristolaitytė — Daugeliene iš Clevelando, už- sakydama bilietus į "Jūratės ir Kastyčio" operos spektaklius, tarp kitko, Chicago Lietuvos Operai rašo: "Linkime išver- mės, ryžto ir geriausio pasise- kimo. Nekantriai laukiame Jū- ratės ir Kastyčio operos ne tik mes clevelandiečiai; jos jau seniai laukia ir visi, kurie do- misi lietuviškąją kultūrą ir ku- riams yra brangūs lietuviškos kultūros laimėjimai".

— "Pirmyn" choras, sekan- čiam sezonui pasirinkęs melo- dingą Johann Strauss operetę "Čigonų Baronas", repetici- jas pradeda balandžio 9 d. 4 val. p. p. "Hollywood" salėje, 2417 W. 43rd St. Ši operetė yra sunkesnė už kitas, todėl pareikalaus iš choro daug dar- bo ir lėšų. Mielai kviečiame naujus choristus ir choristes įsijungti į mūsų veiklą. Sezo- no planuose numatytas pikni- kas birželio pabaigoje ir meti- nis pobūvis Balio Pakšto salė- je gruodžio 2 d. "Čigonų Baro- no" išlaidoms sumažinti.

Valdyba

— BIZNIERIAI, KURIE GARSINASI "NAUJIENOSE" — TURI GERIAUSIĄ PASISEKIMĄ BIZNYJE

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE Namai, žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAI

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMŲ VALDYMAS — NOTARIATAS — VERTIMAI

[VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA]

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — PProspect 8-2233

LAIMINGI NAMAI

2 BUTŲ PO 5 KAMBARIUS veik naujas mūras. Patogi vieta — blokas nuo Marquette Parko. Atskiri šildy- mai. Naujas garažas. \$43,000. 6 KAMBARIŲ LIUKSUS 15 m. mū- ras — arti Kedzie ir 81 St. Central- nis oro šaldymas, kilimai, įrengtas beismantas. \$30,900. 2 BUTŲ MURAS, namas — geras, išnuomotas, kambarių sistema. Arti rytus nuo mūsų. Tinka pensininkui gražiai gyventi ir gauti dolerių prie- dą. Kaina \$21,000. 5 BUTŲ 25 M. MURAS — visai arti ir pačiam Marquette Parke. Puikius įrengimai. Dideli modernūs kamba- riai ir virtuvės. Labai patraukli kaina. Teiraukitės.

TIKRAI 1½ AUKŠTO 2 butų mūras 20 metų, 2 auto garažas. Gazo base- board šildymas. Gražus, sausas įren- gas beismantas. Marquette Parke. — \$35,000.

10 BUTŲ MURAS, apie \$14,500 nuomos, Marquette Parke. Kaina \$74,700. Investuokite pelningai ir saugiai.

DIDELIS 6 kambarių mūras. Mo- dernus 2 auto garažas, kabinetų vir- tuvė, gazu šildymas. Puikius namas gyventi Marquette Parke. \$22,500. ZEMES — 30 pėdų su garžu prie pat parko. \$10,400.

TERRA

Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms.

3237 WEST 63rd ST., CHICAGO

Telef. 434-4660

A. G. AUTO REBUILDERS

Čia automobiliai išlyginami ir nuda- žomi. Darbas atliekamas sąžiningai ir gerai, prityrusių darbininkų. Kai- nos nebrangios.

3518-24 W. 63rd Street, Chicago, Ill.

TEL. — 776-5888

Anicetas Garbačiauskas, sav.

M. A. ŠIMKUS

Real Estate, Notary Public

INCOME TAX SERVICE

4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450

Beto daromi ir liudijami vertimai, pildomi pilietybės pareiškimai ir kitoki blankai.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

ir kitus kraštus

P. NEDZINSKAS, 4065 Archer

Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

1501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. Tel. WA 5-2737

1333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. Tel. 254-3320

Išvairių prekių pasirinkimas, motociklai, šaldytuvai, automobiliai, maistas, doleriniai sertifikatai.

V. VALANTINAS

MOVING - Apdraustas perkraustymas

Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujais kraustymo įrankiais. Ilgų metų patyrimas.

AL NAUJOKAITIS

2022 W. 69 ST. CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

J. AUGUSTAITIS

ANTANAS SMETONA IR JO VEIKLA

154 pusl. knyga. Kaina \$1.50

Nei vienas žmogus, noris pažinti nepriklausomos Lietuvos ir Antano Smetonos valdymo laikotarpį, negalės apsieiti be J. Augustaitis pa- ruoštos studijos. Ši knyga būtina kiekvienam, norinčiam pažinti ne- tolimą Lietuvos praeitį. Lietuvoje gyvenusieji ir Smetonos valdymo laikotarpį pažįstantieji žmonės tvirtina, kad J. Augustaitis teisingiau- siai ir tiksliausiai aprašė ir įvertino Antano Smetonos veiklą.

J. Augustaitis knyga galima gauti "Naujienose" darbo valandomis. Kas negali užsėti "Naujienas", tai prašomas persiųsti \$1.50 čekį arba Money Order, pridėnant 20 c. persiuntimui paštu, tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 SO. HALSTED STREET, CHICAGO, ILLINOIS 60608

Gavę pinigų, tuojau knyga pasiųstama.

BUILDERS AND CONTRACTORS

Namų Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR

Išrengti naujus ir perstatyti senus vi- sų rūšių namo apšildymo pečius ir air-conditioning ir naujus ir senus na- mus. Išrengti vandens boilerius ir stogu rinas (gutters). Darbas atlie- kamas greit, sąžiningai ir garantuotai. Apskaičiavimai nemokamai.

Turiu leidimus dirbti mieste ir užmieste.

DOMAS ŽUKAUSKAS

HEATING & SHEET METAL

4444 So. WESTERN AVE.

CHICAGO, ILL. 60609

TEL.: VI 7-3447

K. ERINGIS

CALIFORNIA SUPER SERVICE

Taisomi auto motorai, stabdžiai, tune-ups ir t. t.

4824 So. CALIFORNIA AVE.

CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9327

HOME INSURANCE

Call: Frank Zopolis

3208½ W. 95th St.

GA 4-8654

Home Insurance Company